

AUDIT 2025, 2 (48), səh. 29-37.
AUDIT 2025, 2 (48), pp. 29-37.
АУДИТ 2025, 2 (48), стр. 29-37.

DOI:10.59610/bbu2.2025.2.3

*Abbasov Sərvər Alıcan oğlu,
iqtisad elmləri doktoru, professor,
Bakı Dövlət Universiteti,
E-mail: sərvər.abbasov@gmail.com;*

*Rəhimli Aytac Zeynalabdı qızı,
doktorant,
Bakı Dövlət Universiteti,
E-mail: aytacrahimli1@gmail.com
© Abbasov S.A., Rəhimli A.Z., 2025*

UOT: 336.71:330.131.7:504
JEL: G21, Q01, Q58, O16, G23

BANKLARIN AKTİV PORTFELLƏRİNDƏ YAŞIL (GREEN) AKTİVLƏRİN PAYININ ARTIRILMASI STRATEGİYALARI

X Ü L A S Ə

Tədqiqatın məqsədi - bu məqalə yaşıl maliyyə alətlərinin, xüsusilə yaşıl kreditlərin, investisiyaların və istiqrazların ekoloji problemlərin həllində oynadığı rolu araşdırır. Bu alətlərin bank sektorunda iqtisadi və ekoloji davamlılığa necə töhfə verdiyini öyrənir.

Tədqiqatın metodologiyası - məqalədə keyfiyyət və kəmiyyət yanaşmaları baxımından beynəlxalq təcrübələr, qanunvericilik bazası və rəqəmsal texnologiyaların tətbiqi yolları araşdırılıb.

Tədqiqatın tətbiqi əhəmiyyəti - tədqiqat bankların və qərar qəbul edən şəxslərin ekoloji layihələri effektiv şəkildə və maliyyə sabitliyi baxımından maliyyələşdirmək üçün ekoloji cəhətdən təmiz maliyyələşdirmədən necə istifadə edə biləcəyini təklif edir.

Tədqiqatın nəticələri - məqaləyə görə, yaşıl kreditlər və istiqrazlar kapitalı karbon qazı olmayan layihələrə yönəltməyə kömək edir. Rəqəmsal texnologiyalar və ESG modelləri bu prosesi daha səmərəli edir.

Tədqiqatın orijinallığı və elmi yeniliyi - islam maliyyəsinin qaydalarını nəzərə alaraq yaşıl sukukun tədqiqi bu araşdırmanın elmi yeniliyini təşkil edir. Tədqiqat rəqəmsal texnologiyaların yaşıl maliyyəyə inteqrasiyasını yeni bir yanaşma kimi göstərir.

Açar sözlər: yaşıl kreditlər, yaşıl investisiyalar, yaşıl istiqrazlar, yaşıl sukuk, aktivlərin artırılması strategiyalar.

G İ R İ Ş

Qlobal miqyasda iqlim dəyişikliyi, biomüxtəlifliyin itirilməsi, su və havanın çirklənməsi kimi ekoloji təhdidlərin sürətlə artması ilə davamlı inkişaf məqsədlərinə nail olmaq səyləri daha da vacib olmuşdur [1]. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının 2030 Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri

AUDIT 2025, 2 (48), səh. 29-37.
AUDIT 2025, 2 (48), pp. 29-37.
АУДИТ 2025, 2 (48), стр. 29-37.

(SDGs) və 2015-ci il Paris İqlim Sazişi kimi beynəlxalq qaydalar, iqtisadi aktorları təkcə mənfəət əldə etmək deyil, həm də ətraf mühit və sosial təsirləri nəzərə alan maliyyə yanaşmasına yönəldir. Bu kontekstdə bank sektoru ətraf mühitlə bağlı öhdəliklərini yenidən müəyyənləşdirir və kapital axınını davamlı və aşağı karbonlu layihələrə yönəldir. Buna görə də, bank sektoru üçün daha ekoloji cəhətdən təmiz aktivlərin, yəni "yaşıl" aktivlərin aktiv portfellərinə daxil edilməsi davamlı maliyyənin mühüm hissəsidir.

Yaşıl kreditləşmə də eyni zamanda banklara təsir edir. Kredit verilən müəssisələrin dəyişməsi ilə banklar öz kredit strukturlarını yenidən formalaşdırır, kredit aktivlərinin keyfiyyətini artırır və müəyyən dərəcədə bankların inkişafına təkan verir [2].

Yaşıl kredit layihələri aşağı qısamüddətli gəlirlərə və uzun ödəmə müddətlərinə görə banklar üçün maliyyə çətinliyi yaradır. Banklar yüksək enerjiden istifadə edən və ətraf mühiti çirkləndirən müəssisələri maliyyələşdirməyi dayandırsalar, faiz gəlirlərini itirə bilərlər. Bu, bankların gəlir strukturuna və inkişaf imkanlarına mənfi təsir göstərə bilər. Bundan əlavə, yaşıl kredit müraciətləri üçün heç bir təlimat və ekoloji risklərin qiymətləndirilməsi standartları yoxdur. Bu, prosesin səmərəliliyini azaldır. İcra xərclərini artıran mühüm amillərdən biri də bankların yaşıl kreditlərə xas təşkilati strukturlar yaratması və müvafiq ekspertlər yetişdirməsidir [3]. Bundan əlavə, yaşıl kreditin uğuru və bankların davamlı inkişafı pul siyasəti və xarici ekoloji şərtlərlə müəyyən edilir. Bu kontekstdə bir araşdırma yaşıl kreditin banklara müsbət təsirinin yaşıl ekoloji audit və yumşaq pul siyasəti ilə gücləndirilə biləcəyini təklif edir.

İqtisadi artımı ətraf mühitin davamlılığı ilə birləşdirərək, yaşıl investisiyalar karbon emissiyalarını azaltmaq və iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə aparmaq məqsədi daşıyır. Yaşıl investisiya fondları və qiymətli kağızlar aşağı karbonlu layihələrə resurslar ayırmaqla ekoloji və iqtisadi faydaları artırır. Aşağı faizli kreditlər və ekoloji cəhətdən təmiz portfellər bank sektorunun davamlı inkişafına töhfə verir. Rəqəmsal alətlər və beynəlxalq əməkdaşlıq şəffaflığı və ictimai məlumatlılığı artırarkən yaşıl maliyyənin effektivliyinin artımını təmin edir.

Yaşıl istiqrazlar yaşıl layihələri maliyyələşdirmək üçün istifadə olunur. Yaşıl layihələrə bərpa olunan enerji, enerji səmərəliliyi, çirklənmənin qarşısının alınması və nəzarəti, davamlı təbii resursların idarə edilməsi, biomüxtəlifliyin qorunması, təmiz nəqliyyat və davamlı su idarəçiliyi kimi mövzular daxildir. Bununla belə, bazarda yaşıl istiqrazların tərfi və standartları adekvat deyil. Faizsiz strukturları və şəffaf fondları ilə yaşıl sukuk, dini həssaslığı olan investorlar üçün alternativ investisiya vasitəsi təklif edir. Bununla belə, sukuk bazarında likvidliyin və standartlaşdırmanın olmaması kimi struktur problemləri hələ də mövcuddur [4].

1. Yaşıl kreditlər

Banklar ekoloji cəhətdən təmiz layihələri maliyyələşdirmək üçün "yaşıl kreditlər" kimi sabit gəlirli alətlər təklif edirlər. Yaşıl kreditləri digər kreditlərdən fərqləndirən ən mühüm xüsusiyyət onun beynəlxalq, regional və yerli maliyyə institutları tərəfindən müəyyən edilmiş

AUDIT 2025, 2 (48), səh. 29-37.

AUDIT 2025, 2 (48), pp. 29-37.

АУДИТ 2025, 2 (48), стр. 29-37.

standartlara uyğun layihələrin maliyyələşdirilməsini təmin etməsidir. Belə ki, hər bir maliyyə institutunun və ya beynəlxalq təşkilatın “yaşıl kredit” təmin etdiyi xüsusi sahələr, hətta layihələr var.

Yaşıl kreditlər fiziki şəxslərə, şirkətlərə, kənd təsərrüfatı sektoruna, bələdiyyələrə və dövlətə verilir. Davamlı inkişaf və ətraf mühitin mühafizəsi bu kreditlərlə təmin edilir. O, enerji səmərəliliyinin artırılması, bərpa olunan enerjidən istifadə, tullantıların idarə edilməsi, su ehtiyatlarının qorunması, karbon emissiyalarının azaldılması, ekoloji kənd təsərrüfatı və yaşıl şəhər infrastrukturalarının inkişafı kimi sahələri dəstəkləyir. Hökumət və şirkətlər üçün isə yaşıl obligasiyalar mövcuddur.

Bank sektorunda yaşıl kreditlərin artırılması üçün müxtəlif tədbirlər görülməlidir. Bu baxımdan xüsusi bölmələrin yaradılması, risk təhlili və monitoring sistemlərinin formalaşdırılması və layihələrin qiymətləndirilməsi çox vacibdir. Bununla belə, banklarda ekspertlik ixtisaslaşmış kadrlar ilə artır [5]. Əlavə olaraq bu kreditlərə aşağı faiz dərəcələri tətbiq edilməli, beynəlxalq və dövlət qurumlarla subvension proqramlar həyata keçirilməlidir. Minimal qaran-tiya və ya ilkin ödənişsiz şərtlərlə giriş maneələri aza endirilir. Eyni zamanda yaşıl kreditlərin uzunmüddətli faydaları və ekoloji təsirləri haqqında müştərilərin məlumatlandırılması üçün bir çox maarifləndirici kompaniyalar aparılmalıdır. Həmçinin yaşıl kredit proqramlarının inkişafı Dünya Bankı, EBRD, UNDP və IFC kimi təşkilatların texniki və maliyyə yardımı ilə dəstəklənə bilər. Əlavə olaraq banklar müxtəlif sektorlar üçün fərdiləşdirilmiş ekoloji cəhətdən təmiz kreditlər təklif etməklə KOB-lar, bərpa olunan enerji mənbələri və enerji səmərəliliyi üçün ixti-saslaşdırılmış maliyyə imkanlarını genişləndirirlər. Kredit qiymətləndirmələrində ətraf mühit və iqlim risklərini nəzərə almaq üçün ESG skorumları da tətbiq edilməlidir. Bundan əlavə rəqəmsal texnologiyalar və süni intellekt tətbiqetmə və qərar vermə prosedurlarını avto-matlaşdırır. Banklar şəffaflığı təşviq etmək və öz nüfuzlarını qorumaq üçün davamlılıq hesabat-larında yaşıl kreditlər üzrə göstəriciləri bölüşürlər.

Yaşıl kredit nisbətən yeni olduğundan, onun inkişafı üçün əhəmiyyətli səylər tələb olunur. Buna görə də yaşıl kredit məhsulun inkişafı, marketing, texnologiya və texniki xidmət xərcləri baxımından daha yüksək xərcə malik olacaq [6].

2. Yaşıl investisiya

Yaşıl investisiyalar, iqtisadi artımı ətraf mühitin davamlılığı ilə əlaqələndirən getdikcə populyarlaşan maliyyə alətinə çevrilir. Bərpa olunan enerji, enerji səmərəliliyi, təmiz texnolo-giya, davamlı kənd təsərrüfatı və yaşıl tikinti kimi ekoloji cəhətdən təmiz investisiyalar təkcə iqtisadi artımı dəstəkləmir, həm də ətraf mühitə dəyən ziyanı azaldır və sosial məsuliyyətə töhfə verir [7].

AUDIT 2025, 2 (48), səh. 29-37.

AUDIT 2025, 2 (48), pp. 29-37.

АУДИТ 2025, 2 (48), стр. 29-37.

Yaşıl investisiyaların ümumi məqsədi maliyyə resurslarını ekoloji və sosial fayda təmin edən fəaliyyətlərə yönəltməklə karbon emissiyalarını azaltmaq və iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə aparmaqdır [8].

GIB-lər, riskləri azaltmaqla, bazar şəffaflığını artırmaqla və investorlara və kreditlərə aşağı karbonlu investisiyalar haqqında daha çox məlumat əldə etməyə kömək etməklə tələb və təklifi artırır. Yaşıl investisiyaların gəlirliliyi bilik və təcrübə mübadiləsi vasitəsilə GIB-lərin maliyyə xərcələrini daha tez azaltması mümkündür.

Yaşıl sərmayələri dəstəkləmək üçün hazırlanmış maliyyə alətləri kimi tanınan yaşıl qiymətli kağızlar, ekoloji davamlılığı dəstəkləyən və bərpa olunan enerji, təmiz su layihələri və enerji səmərəliliyi kimi sahələrə maliyyə təmin edir. Bazardakı yaşıl qiymətli kağızlar, iqtisadi və ekoloji davamlılığı birləşdirən innovativ həllər təklif edir [9].

“Yaşıl investisiya fondları”nın korporativ “yaşıl innovasiyalar”ın təkmilləşdirilməsi ilə əlaqəsi, yaratdığı iqtisadi və sosial dəyəri araşdıran Yi Chi (2021) üzə çıxarmışdır ki, “yaşıl investisiya fondları” korporativ “yaşıl innovasiya”-nı mühüm şəkildə yaxşılaşdırır. Bilir ki, bu aşağı bazar riski və daha yüksək gəlir gətirməyə, eyni zamanda resurs istehlakını aşağı salmağa və resurs səmərəliliyini yüksəltməyə kömək edə bilər [10].

İqlim dəyişikliyinə qarşısını almaq və dayanıqlı inkişaf məqsədlərinə nail olmaq üçün bank sektoruna daha ekoloji cəhətdən təmiz investisiyaların qoyulması strateji əhəmiyyət kəsb edir. Ona görə də banklar ekoloji cəhətdən təmiz maliyyə portfelləri yaratmalı, enerjidən daha səmərəli istifadə etməli və bərpa olunan enerji mənbələrinə üstünlük verməlidirlər. Günəş enerjisi kimi layihələr üçün aşağı faizli kreditlər, sosial məsuliyyəti artırır və ətraf mühiti qoruyur. Dünya Bankı, IFC və EBRD kimi beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən verilən texnoloji və maliyyə dəstəyi sayəsində əməkdaşlıq mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Həmçinin yaşıl kreditlərin qiymətləndirilməsində ESG risk modelləri və beynəlxalq standartlar istifadə olunur. Bundan başqa rəqəmsal platformalar sayəsində layihələrin izlənməsi və şəffaflığı artırılır. Korporativ təhsil və istehlakçıların məlumatlandırılması da yaşıl maliyyənin davamlı istifadəsini dəstəkləyir.

3. Yaşıl istiqraz

2007-ci ildə istifadəyə verilən yaşıl istiqrazlar, davamlı inkişaf məqsədlərinə uyğun olaraq bərpa olunan enerji mənbələrini artırmaq və iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə aparmaq üçün mühüm maliyyə alətinə çevrilib. Avropa İnvestisiya Bankı və Dünya Bankı tərəfindən ilk dəfə buraxılan yaşıl istiqrazlar, yaşıl iqtisadiyyat üçün yeni maliyyə təmin edir.

Ətraf mühitə uyğun investisiyalar yaşıl istiqrazlar kimi tanınan sabit gəlirli qiymətli kağızlar vasitəsilə maliyyələşdirilir. İqtisadiyyatın bir hissəsi olan yaşıl istiqrazların məqsədi insanları ətraf mühit haqqında daha çox məlumatlandırmaq və ekoloji təhlükələri dərk etmək üçün ətraf mühitə investisiyaları artırmaqdır [11]. Yaşıl istiqrazlar borc aləti kimi istifadə edilsə də, ənənəvi istiqrazlardan ən əhəmiyyətli fərqi yaşıl istiqrazlardan əldə edilən gəlirin iqlim dəyişikliyinə təsirlərinin azaldılmasına yönəlmiş layihələrə, bərpa olunan enerji mənbələrinə,

AUDIT 2025, 2 (48), səh. 29-37.

AUDIT 2025, 2 (48), pp. 29-37.

АУДИТ 2025, 2 (48), стр. 29-37.

aşağı karbon emissiyalarını dəstəkləyən infrastruktura və ictimai layihələrə köçürülməsidir [12].

Davamlı inkişaf məqsədləri investisiya fondlarının sektorlar üzrə bölüşdürülməsini müəyyən etmişdir. Bu büdcənin 31 faizi yaşıl və təmiz nəqliyyata, 9 faizi davamlı inkişafa, 5 faizi dairəvi iqtisadiyyata və 5 faizi bərpa olunan enerjiyə ayrılıb. Yaşıl binalar və enerji səmərəliliyi üçün isə hər birinə 25% olmaqla cəmi 50% vəsait ayrılması planlaşdırılmışdır. Bu paylaşım, enerji səmərəliliyinin, ekoloji davamlılığın və təmiz nəqliyyatın inkişafını təşviq edir [13].

Dünya təcrübələri araşdırılıb və yaşıl istiqrazları təşviq etmək üçün edilməsi lazım olanlar dörd başlıq altında qruplaşdırılıb.

a) Bazarın yaşıl istiqrazlara inamına təsir edən əsas problem aydın tərifin olmamasıdır. Nəticədə yaşıl layihələrin əhatə dairəsini və resurslardan necə istifadə ediləcəyini müəyyən etmək üçün ümummilli standartın yaradılması lazımdır. Bu standart yerinə yetirilmədikdə, çəkindirici cəzalar tətbiq edilməlidir. İnvestorlar hökumətin birbaşa yaşıl istiqraz emissiyası ilə daha inamlı ola bilərlər.

b) Lazımı məlumatın olmaması bərpa olunan enerjiyə investisiyaların yüksək risklər daşdığını göstərir. Bu qavrayışı aradan qaldırmaq üçün etibarlı və şəffaf məlumat sistemi tələb olunur. Dövlət zəmanətləri kimi dəstəkləyici mexanizmlər investorları cəlb edə bilər, lakin özəl sektorla əməkdaşlıqda həyata keçirilməlidir.

c) Bərpa olunan enerji investisiyalarının rəqabət qabiliyyətini artırmaq üçün kapital xərclərini azaltmaq lazımdır. İnvestorların yaşıl istiqraz bazarına inamını artırmaq üçün şəffaf bazar strukturu lazımdır. Bundan əlavə, qalıq yanacaqlarla bağlı ətraf mühit xərclərinin daxililəşdirilməsi bərpa olunan layihələri daha sərfəli edə bilər.

d) Vergi güzəştləri investorlar üçün yaşıl istiqrazları cəlb etmək üçün mühüm vasitədir. Bu stimullara investorlar üçün vergi güzəştləri və ya emitentlər üçün vergi endirimləri daxil ola bilər. Bu stimullar sayəsində yaşıl istiqrazların qiymətləri xeyli aşağı düşüb və bazarda geniş yayılıb.

Yaşıl istiqrazlar ekoloji layihələrin maliyyələşdirilməsində mühüm vasitə olsa da, dini həssaslığı olan investorlar tərəfindən onlara üstünlük verilmir. Buna görə də İslam ölkələri tərəfindən faizsiz maliyyə prinsiplərinə uyğun olaraq inkişaf etdirilən yaşıl sukuk həm İslam, həm də ənənəvi maliyyə bazarlarında investorların marağını cəlb edir.

Yaşıl sukuk islami və ənənəvi maliyyə sistemləri arasındakı boşluqları aradan qaldırmaq və yaşıl istiqraz bazarını genişləndirmək potensialına malikdir. Əgər o, adekvat şəkildə təşviq edilirsə və riskə nisbətən ağlabatan gəlirlər təklif edərsə, ənənəvi investorlar üçün də cəlbedici ola bilər. Bununla belə, yaşıl sukuk getdikcə daha cəlbedici olur, xüsusən də ekoloji cəhətdən şüurlu investorlar üçün. Bunun ən mühüm səbəblərindən biri odur ki, sukuk strukturu investorlara öz vəsaitlərinin konkret məqsədə (məsələn, bərpa olunan enerji layihələri) yönəldilməsinə zəmanət verir. Sukuk gəlirləri yalnız konkret layihələrə ayrıla bilər. Bu, vəsaitlərin

AUDIT 2025, 2 (48), səh. 29-37.

AUDIT 2025, 2 (48), pp. 29-37.

АУДИТ 2025, 2 (48), стр. 29-37.

başqa məqsədlərə yönəldilməsinin qarşısını əhəmiyyətli dərəcədə alır. Bundan əlavə, yaşıl investisiya məhsulları adətən səhm bazarlarında olur, lakin sabit gəlirli qiymətli kağızlarda daha azdır. Bu səbəbdən ekoloji cəhətdən şüurlu investorların istiqrazlar kimi sabit gəlirli məhsullara çıxışı məhduddur. Sukuk sabit gəlir strukturu ilə bu çatışmazlığı aradan qaldıra bilər. Yaşıl sukuklar ekoloji cəhətdən təmiz investorlar üçün əla seçimdir. Buna görə də yaşıl sukuklar həm davamlılıq məqsədlərinə, həm də investorların təhlükəsizliyinə kömək edir [14].

Bununla belə, standartlaşdırmanın olmaması, məhdud likvidlik, investorların sukuk saxlamağa meyli, yerli sabit gəlir bazarlarının inkişaf etməməsi, bəzi strukturların alınib-satılmasının mümkünsüzlüyü və bazar dəyişkənliyi sukuk bazarının bəzi problemlərindəndir [15].

Y E K U N

Yaşıl investisiyalar, yaşıl istiqrazlar və yaşıl kreditlər kimi yaşıl maliyyə alətləri davamlı inkişaf məqsədlərinə nail olmaq və iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə üçün strateji əhəmiyyət kəsb edən maliyyə mexanizmləridir. Bu alətlərin köməyi ilə banklar və digər maliyyə qurumları həm öz sosial öhdəliklərini yerinə yetirir, həm də iqtisadi sistemin dayanıqlığını artırır.

Həm mikro, həm də makro səviyyədə enerji səmərəliliyinin artırılması, təmiz enerji mənbələrinin genişləndirilməsi, karbon emissiyalarının azaldılması və ekoloji cəhətdən təmiz kənd təsərrüfatının inkişafı xüsusilə yaşıl kreditlər vasitəsilə dəstəklənir. Yaşıl investisiyalar və yaşıl istiqrazlar kimi maliyyə alətləri ekoloji cəhətdən təmiz texnologiyalara kapital axınını təşviq etməklə iqtisadi artımı ətraf mühitin mühafizəsi ilə balanslaşdırmağa kömək edir.

Bu investisiya növü risklərin ESG (Ekoloji, Sosial və İdarəetmə) prinsipləri çərçivəsində qiymətləndirilməsinə imkan verir və beynəlxalq maliyyə institutları tərəfindən göstərilən texniki və maliyyə dəstəyi sayəsində daha da inkişaf etdirilə bilər. Faizsiz maliyyələşdirmə prinsiplərinə əsaslandığı üçün yaşıl sukuk həm İslam maliyyəsində, həm də ənənəvi bazarlarda sabit gəlirli alternativ kimi seçilir.

Yaşıl maliyyə bazarlarının böyüməsi də bəzi çətinliklərlə üzləşir. Hüquqi və institusional çərçivələrin standartlaşdırılmasının olmaması, məlumatların qeyri-adekvat şəffaflığı, məhdud likvidlik imkanları və investorlar arasında məlumatlılığın olmaması bu problemləri təşkil edir. Nəticədə yaşıl maliyyələşdirmə mexanizmlərinin səmərəli şəkildə həyata keçirilməsi üçün hüquqi və normativ baza gücləndirilməli, məlumat bazaları yaradılmalı, ESG meyarları qəbul edilməli və müxtəlif təlim və məlumat proqramları həyata keçirilməlidir.

Nəticədə, yaşıl maliyyənin inkişafı həm ekoloji, həm də sosial baxımdan böyük əhəmiyyət kəsb edir. Bu, maliyyə sektorunun uzunmüddətli sabitliyi və davamlılığı üçün də vacibdir. Qlobal və yerli səviyyədə çevik, şəffaf və inklüziv maliyyə mühitinin yaradılması iqlim dəyişikliyi ilə effektiv mübarizənin əsas komponenti hesab edilməlidir. Buna yaşıl maliyyələşdirmə alətləri vasitəsilə nail olmaq lazımdır.

AUDIT 2025, 2 (48), səh. 29-37.
AUDIT 2025, 2 (48), pp. 29-37.
АУДИТ 2025, 2 (48), стр. 29-37.

İSTİFADƏ EDİLMİŞ ƏDƏBİYYAT SİYAHISI:

1. UNEP Finance Initiative (2021). *Principles for Responsible Banking Progress Report*. United Nations Environment Programme.
2. An, X., Ding, Y., & Wang, Y. (2023). Green credit and bank risk: Does corporate social responsibility matter? *Finance Research Letters*, 58, 104336.
3. Ding, L., Zhuang, Y., & Jiang, S. (2022). *Green credit and high-quality sustainable development of banks*. *Environmental Science and Pollution Research*, 29, 40652–40667.
4. Bayramova, A. *Maliyyənin yeni yaşıl dəhlizləri: Yaşıl istiqrazların faydaları*.
5. Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı. (2023). *Banklarda kredit risklərinin idarə edilməsi qaydası*. E-QANUN. <https://e-qanun.az/framework/55294>
6. Sutrisno, S., Widarjono, A., & Hakim, A. (2024). *The role of green credit in bank profitability and stability: A case study on green banking in Indonesia*.
7. Alsagr, N., & Öztürk, İ. (2024). Natural Resources Rent and Green Investment: Does Institutional Quality Matter? *Resources Policy*, 90, 104709.
8. Obuobi, B., & Zhang, Y. (2024). Green Investment and Its Transformative Impact on Energy Use in Agriculture: A Holistic Approach Towards Carbon Dioxide Emissions.
9. Hoş, S., & Çıtak, F. (2024). *Yeşil yatırım ve yeşil menkul kıymetlerde araştırma dinamiklerinin keşfi: Bibliyometrik bir perspektif*
10. Qasımlı, V., Hüseyn, R., Həsənov, R., Cəfərov, C., & Bayramova, A. (2022). *Yaşıl iqtisadiyyat*. Bakı: Azprint Nəşriyyatı.
11. EHLERS, Torsten ve Frank PACKER, Green Bonds – certification, shades of green and environmental risks, *BIS Quarterly Review*,
12. ÖZER, Mustafa. “Yeşil Tahviller”, Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği Gösterge Dergisi, Kış 2017.
13. Climate Bonds Initiative. (2025). *Green bond report 2025*. <https://www.climatebonds.net/resources/reports>
14. Baysan, Y. (2019). *Yeşil tahviller ve iklim finansmanı*.
15. Aassouli, D., Asutay, M., Mohieldin, M., & Nwokike, T. C. (2018). *Green sukuk, energy poverty, and climate change: A roadmap for Sub-Saharan Africa* (Policy Research Working Paper No. 8410). World Bank Group.

AUDIT 2025, 2 (48), səh. 29-37.
AUDIT 2025, 2 (48), pp. 29-37.
АУДИТ 2025, 2 (48), стр. 29-37.

*Sarvar Alijan Abbasov,
D.Sc. (Econ.), Professor,
Baku State University,
E-mail: sarvar.abbasov@gmail.com*

*Aytaj Zeynalabdi Rahimli
Ph.D. Student,
Baku State University
E-mail: aytacrahimli1@gmail.com
© S.A. Abbasov, A.Z. Rahimli, 2025*

STRATEGIES FOR INCREASING THE SHARE OF GREEN ASSETS IN BANKS' ACTIVE PORTFOLIOS

A B S T R A C T

The purpose of the research – this paper explores the role of green financial instruments, particularly green loans, investments, and bonds, in addressing environmental challenges. It examines how these instruments contribute to economic and ecological sustainability within the banking sector.

The methodology of the research – the article employs both qualitative and quantitative approaches, analyzing international best practices, regulatory frameworks, and the integration of digital technologies.

The practical importance of the research – the study offers insights into how banks and decision-makers can effectively use environmentally sustainable financing mechanisms to fund ecological projects while ensuring financial stability.

The results of the research – according to the paper, green loans and bonds help direct capital toward carbon-free projects. Digital technologies and ESG models enhance the efficiency of this process.

The originality and scientific novelty of the research – the academic novelty of the research lies in the examination of green sukuk within the principles of Islamic finance. The study also introduces a new perspective on the integration of digital technologies into green finance.

Keywords: green loans, green investments, green bonds, green sukuk, asset growth strategies.

AUDİT 2025, 2 (48), səh. 29-37.
AUDIT 2025, 2 (48), pp. 29-37.
АУДИТ 2025, 2 (48), стр. 29-37.

*Аббасов Сарвар Алиджан оглы,
доктор экономических наук, профессор,
Бакинский Государственный Университет,
E-mail: sərvər.abbasov@gmail.com*

*Рагимли Айтадж Зейналабди кызы,
докторант,
Бакинский Государственный Университет,
E-mail: aytacrahimlil@gmail.com
© Аббасов С.А., Рагимли А.З., 2025*

СТРАТЕГИИ ПОВЫШЕНИЯ ДОЛИ ЗЕЛЁНЫХ АКТИВОВ В АКТИВНЫХ ПОРТФЕЛЯХ БАНКОВ

Р Е З Ю М Е

Цель исследования - данная статья исследует роль зелёных финансовых инструментов, в частности зелёных кредитов, инвестиций и облигаций, в решении экологических проблем. Анализируется их вклад в экономическую и экологическую устойчивость банковского сектора.

Методология исследования - в статье применяются как качественные, так и количественные методы, включая анализ международной практики, нормативно-правовой базы и путей внедрения цифровых технологий.

Практическая значимость исследования - исследование предлагает рекомендации по эффективному использованию экологически чистого финансирования банками и лицами, принимающими решения, для финансирования экологических проектов с учётом финансовой стабильности.

Результаты исследования - как показано в статье, зелёные кредиты и облигации способствуют направлению капитала в проекты без выбросов углерода. Цифровые технологии и модели ESG делают этот процесс более эффективным.

Оригинальность и научная новизна исследования - научная новизна исследования заключается в рассмотрении зелёного сукука с учетом принципов исламских финансов. Также представлена новая концепция интеграции цифровых технологий в сферу зелёного финансирования.

Ключевые слова: зелёные кредиты, зелёные инвестиции, зелёные облигации, зелёный сукук, стратегии увеличения активов.

*Məqalə redaksiyaya daxil olmuşdur:
10.02.2025
Təkrar işlənməyə göndərilmişdir:
17.03.2025
Çapa qəbul olunmuşdur: 24.04.2025*

*Дата поступления статьи в
редакцию: 10.02.2025
Отправлено на повторную
обработку: 17.03.2025
Принято к печати: 24.04.2025*

*The date of the admission of the article
to the editorial office: 10.02.2025
Send for reprocessing: 17.03.2025
Accepted for publication: 24.04.2025*